

Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrta leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati na upravništvo.

Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje.

Prišli so zopet veseli, poezije polni božični prazniki, dnevi radosti, ko človeški duh tako rad pozabi vsakdanje skrbi in borbe ter se posveti edino rodbinski sreči. Kdor koli more, prihiti v krog onih dragih bitij, s katerimi ga veže krvno sorodstvo. V njihovi sredi hoče prebiti oni prelepi večer, katerega je krščanska cerkev v spomin prepomembno polnega rojstva Odrešenikovega imenovala: sveti večer.

Angelji so oznanili pastirjem, čujočim v Betlehemski okolici pri svojih čredah rojstvo Odrešenikovo z nebeskim pozdravom: «Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!» Mir pomeni srečo in blagostanje; to more pa komu želeči le tisti, ki ga sam ljubi. Kako neskončno ljubezen je imel Stvarnik do trpečega človeškega rodu, dokazuje ravno najlepše učlovečenje Sinu Njegovega. Kako vzvišena, kako božanska je ta odločba Njegova. Svojega edinega Sina poslati na svet, da s trpljenjem in smrtjo Svojo reši nevaležni človeški rod! Ni je hvaležnosti, s katero bi zamoglo človeštvo le približno vrniti neskončno to ljubezen.

Uvidevši neskončno božjo ljubezen do veselstva, izkuša človeštvo po svojih slabih močeh posnemati vzvišen ta izgled. V krščanskem svetu so božični prazniki dnevi ljubezni, katero kažemo posebno onim, ki so nam najbližji in najdražji.

Če pa se spominjamo o božičnih praznikih z najnežnejšimi občutki onih, ki so nam pred vsemi prirastli k srcu, tedaj tudi ne moremo pozabiti svojega naroda, saj smo vsi, ki govorimo isto sladko govoricu, sinovi ene velike rodbine.

Naravno je torej, da bomo v nastopajočih dneh razmišljali z vso resnobo o usodi milega nam naroda slovenskega in delali naklepe, kako mu pripomoči do boljše bodočnosti! Miru naš narod še ni deležen in ga tudi še kmalu ne bo. Tako žalostnih božičnih praznikov naš narod še ni doživel, kakor ravno letos.

Sosedje naši pritiskajo od vseh strani ter pohlepno stegujejo svoje kremplje in izkušajo odtrgati kos za kosom iz našega narodnega telesa. Vendar bi se tega narodnega sovražnika že še obranili, da se ni pojavil v našem lastnem taboru mnogo hujski, brezobzirnejši in nevarnejši nasprotnik, to je tisti sovražnik, ki prisega na zastavo mednarodnega klerikalizma.

Med rodnimi brati se bije boj, kakršnega slovenska zgodovina ne pozna. V krajih, kjer smo navajeni slišati besedo božjo, doni nam danes na uho žganjarsko priduševanje in zmerjanje. Huronsko upitje odmeva na vseh koncih in krajih, ščujuje se otroci proti staršem, brat proti bratu in žena proti možu. Strasti se nete, izrablja se spovednica, cerkev in sveti zakramenti.

Pravega rodoljuba neizrečeno boli srce radi tega bratomornega boja, a tolaži ga zavest, da narodi ne zmagujejo po srednjeveških idejah, nego vedno le vsled sile novodobnih idej. Vodilni ideji sedanjega, **ideji narodnosti in napredka** poganjata krepko v našem narodu ter ga dramita iz stoletnega spanja. Duh časa, ki je narode oprostil od absolutističnih, fevdalnih in cerkvenih avtoritet, je tudi v nas obudil gorečo željo, da bi postali deležni dobrot narodne samostalnosti in duševne svobode, ki sta pogôja narodni sreči. Dokler se naš narod ne bo izneveril tem principom, dotlej se nam ni bati za njegov obstanek in lepšo bodočnost, otrese se bo tistih elementov, ki porablajo vsa dopustna in nedopustna sredstva, da ga duševno zaslužijo in si ohranijo nad njim neomejeno prevlado.

Klerikalna stranka ima danes še jako veliko moč po vseh slovenskih deželah, popolnoma umevno, vsaj ima najboljšo in najnaravnejšo organizacijo in to svojo moč dala nam je ravno zadnje dni prav občutno pokušati, ne pomislivši, da je bil tekom dolgih vekov vsak krepkejši pojav za svobodo na škodo avtoriteti in vplivu duhovščine. Zato je klerikalni pritisk obudil tak odpor, tako močan odpor, da bi tega ne bil nihče pričakoval. Dolžnost narodno-napredne stranke je, vzdrževati živega javnega duha in, če hoče do zmage, nima druge poti, kakor boj in delo. Po trpljenju pride rešenje, in če hočemo, da se našim otrokom bolje godi, moramo delati in potrpeti.

Okrog nas divjajo strahoviti viharji, a mi stojimo krepko, nezlomljeni v trdnem prepričanju brez najmanjšega dvoma, da napočijo našemu narodu veselejši prazniki in v tem trdnem prepričanju kličemo veselega srca vsem našim ljubim, kakor tudi protivnikom angeljski pozdrav:

«Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!»

Pozor na ljudsko štetje!

Koncem vsakega desetletja imamo ljudsko štetje, tako tudi koncem 1900. leta. Letos se bode to popisovanje pri nas najbrž nekoliko zakasnilo, ker dado veliko opravkâ in posla letošnje državnozborske volitve, vendar se bo tisto vršilo v najbližnem času.

Ljudsko štetje je za vsak narod velikanskega pomena, kajti vlada se večkrat ozira na te številke veliko bolj kakor na naše opravičene zahteve. Ako bo vlada iz statističnih podatkov ljudskega štetja spoznala, da naše število narašča, morala se bo začeti ozirati na nas. S številom naroda pa se obenem računa tudi narodna zavednost. Ko bi bili Slovenci ob mejah že pri zadnjih popisovanjih pred desetimi ali dvajsetimi leti cenili svojo

PODLISTEK.

Na sveti večer.

Sveti večer je . . . Po mirnih in zapuščenih ulicah brije mrzla burja. Vsakdo si je poiskal kako družbo ali znance, da dostojno praznuje ta prelepi večer.

Tupatam smukne po bliskovo po uličnem tlaku kak deček ali deklica k svojim znancem ali prijateljem pogledat božično drevesce; morda je ondi lepše, bogatejše, ali pa so jaslica ličneje napravljena, kakor doma.

Povsod vlada mir in tišina. Še celo na trgu, kjer so črez dan prodajali vsakovrstne slaščice, to otročje veselje, podobice za jaslica in slično drobnarijo, je vse mirno prazno in zapuščeno. Oni smrekovi gozdček, ki je zrastel kar v eni noči, izginil je popolnoma, ni ga več.

Tem živahneje pa je zato v nekaterih hišah, odkoder odmeva petje prelepih božičnih pesmi. Radostni vzkliki pričajo najbolj, da so ta dan otroci posebno srečni in zadovoljni. Kakor okameneli stoje pred krasnim božičnim drevescem in občudujejo njegovo lepoto, kako lepo

veljavo, tedaj bi se gotovo ne bilo vpisalo toliko tisoč Slovencev med Nemce ali Italijane. Vlada bi v prihodnje iz tega sklejala, da nam je nemška ali laška narodnost ljubša kakor pa lastna. Lahko bi rekla, da nočemo biti samostojni in z drugimi narodi enakopravni, ampak le poslušni hlapeci tujcev.

V dotičnem navodilu za ljudski popis je namreč določeno, da se bode štelu ne po materinem jeziku, ne po narodnosti, temveč po «občevalnem» jeziku. Razni večji listi pišejo, da se je vlada ozirala pri tem pred vsem na želje Nemcev in Italijanov, vsled tega se je tudi odločila za občevalni jezik.

Občevalni jezik imenujemo tisti jezik, v katerem s kom občujemo. Slovenec, ki živi med Nemci, občuje z njimi nemško, nasprotno pa Nемеc ali Lah, ki se nahaja med samimi Slovenci, mora tudi z njimi občevati v slovenskem jeziku. Že večkrat je bilo dokazano, da se je na ta način poizgubilo pri prejšnjih ljudskih štetjih neizmerno mnogo slovenskih družin, zakaj več tisoč slovenskih delavcev se ni brigalo, ko je naši narodnosti sovražen ljudski popisovalec vpisal nje same, njih žene in otroke med Nemce in Lahe. Posebno so se v tem oziru odlikovali nekateri nemški in laški gospodarji ob mejah, kjer nas vedno bolj in bolj preganjajo iz naše rodne zemlje. Ti so kratko malo dali vpisati svoje delavce in podanike v dotičnem jeziku, v katerem z njimi občujejo.

Pravi narodni izdajalec bi postal in neodpustljiv narodni greh bi tedaj storil oni, ki bi pustil vpisati záse ali za svojce v rubriko «Občevalni jezik» nemški ali laški. Predno bode te tedaj izpovedali komisiji ljudskega popisovanja svoj občevalni jezik, dobro premislite, v katerem jeziku je občevala Vaša mati z Vami, ko ste začeli govoriti. Oni jezik bodi za Vas občevalni jezik.

brlijo plamenčki raznobarvenih svečic, lesketajoč se v svetlih okraskih. Pozlačeni orehi in kroglice mamijo poglede nedolžnih otrok. Pod drevescem pa je nakopičena obilica bogatih darov, katere je prinesel Jezušček pridnim v dar.

In še drugo veselje! — — V kotu pod starim križem od pradeda pribita je deščica, na kateri so postavljena priprosta jaslica. Ta napravijo šele pravcato veselje brezskrbni mladini. Koliko so ji provzročili skrbi in sitnosti, zato pa je pozneje toliko več radosti in veselja. One vedno enake, ali vsaj slične podobice, vsajene v mehki mah, zanimajo še odrastle, ker jih spominjajo na otročje dni. Marija kleči pred novorojenim Detetom, a Jožef, rednik Jezusov, se zadovoljno smehlja. Celo sveti trije kralji — eden je črn kakor oglje — resno polagajo svoja darila pred Jezuščka. Pastirčki z zakrivljenimi palicami varujejo obilo in lepo čredo. Kravica in osliček sta pa prepotrebna pri vsakih jaslicah.

Vse — staro in mlado — z nekako radostjo pričakuje tega prelepega večera, ko se je rodil naš Izveličar.

Sicer pa je treba paziti, da se oblastvenim organom ne napove kaj neresničnega, kajti po kazenskem zakonu zadene vsakega občutna kazen ali pa visoka denarna glôba.

Tudi pri nas na Gorenjskem treba velike pozornosti glede občevalnega jezika. Zlasti imamo v mislih radovljiski in tržiški okraj, kjer stoje velike tovarne, ki so last naših narodnih nasprotnikov. Nemški narod sili vedno dalje od koroške meje ter hlepi po naših krasnih planinah. Nastavljajo se nemški uradniki, izpodrivajo domači. Sploh se nemški živelj tod krepi. Pri ljudskem popisovanju se bode gotovo marsikaj izpregledalo na korist Nemcev. Zatorej povejmo glasno, kadar nas bodo vprašali, kakšen je naš občevalni jezik, namreč slovenski.

Rodoljubi naj bi šli preprostemu ljudstvu na roko s tem, da bi mu natančneje pojasnili velik pomen ljudskega štetja, zakaj

kdor zaničuje se sam
podlaga je tujčevi peti.

Volilno gibanje.

Opomin volilcem mest in trgov gorenjskih in notranjskih.

Sedaj, ko smo prestali volitve v V. in IV. kuriji in se bližamo volitvi v mestni skupini, se nam je pečati z uvodnim člankom «Slovenca» št. 281 od 7. t. m., v katerem razmotriva kandidature v mestni skupini gorenjsko-notranjski. Temu članku posvetimo posebno pozornost zato, ker je tudi klerikalna stranka na prav poseben način vplivala. To številko «Slovenca» je klerikalna stranka poslala vsakemu volilcu te skupine.

Poglavitni namen klerikalne stranke je bil, radovednemu svetu, ki je že vedno povpraševal, vendar enkrat naznaniti svojega kandidata za to skupino. Našla je klerikalna stranka svojega kandidata v osebi penzioniranega deželnošolskega nadzornika Šumana. Mi stavimo, kar kdo hoče, da klerikalna stranka ni postala pozorna na Šumana zato, ker je penzionist — čeprav ima ta stranka poseben faible na penzioniste, ta je namreč že tretji med njenimi kandidati — ampak ta milost ga je doletela zato, ker je tast dr. Šušteršiča. Sedaj pa je treba kandidata nekoliko «izštafirati». Da je tast Šušteršičev, se je lahko zamolčalo, ker to vsakdo na Kranjskem ve, tudi da je «penzioniran», «umirovljen» se ni smelo naglašati, ker ta lastnost malo vsposoblja človeka za državni zbor, kjer ni pokoja in miru, ampak polno dela, in sicer za g. Šumana celo novega nenavadnega dela. Že tu nam sili v pero prispodoba s penzionistom, ki si ga je bil ravno ta volilni okraj izbral l. 1891. za poslanca. Ta penzionist se je pač na svoja stara leta trudil, pa ni šlo, cel čas ni odprl ust v zbornici. Skupini notranjskih in gorenjskih mest in trgov se nudi lepa prilika, da vdrugič poskusi s tako močjo!

A to, kar g. Šumana po mnenju klerikalne stranke posebno priporoča, je to, da «ni političen strankar», — «ne pripada nikaki stranki.» To radi verjamemo, da Šuman ni pripadal nobeni stranki, da ni vedel, zakaj se poteza ena, za kaj druga, — da je bil skratka pravi politični volek, — a imeti slovensko meščanstvo za tako naivno, da bi verjelo, da Šuman tudi sedaj ne pripada nobeni stranki, ko ga je klerikalna stranka v svojem glasilu dvignila na svoj ščit, je naravnost razžaljivo za razsodnost gorenjsko-notranjskega meščanstva. Šuman bode tak klerikalec kakor vsi drugi in si ne bode upal ust odpreti, dokler mu njegov

zet tega ne dovoli. Pa recimo, da ni samo hinavstvo, če se prideva kandidatu lastnost nadstrankarstva; — jeli nadstrankarstvo to, kar koga priporoča za poslanca? — More li biti kaki stranki prav, da se kandidat ne briga zanjo? Seli bojujejo politične stranke za to, da izidejo iz tega boja poslanci, ki stoje nad strapkami? Ta je bôsa, gospoda klerikalna, — s tem mislite loviti politične kaline, ali se pa priporočiti — Nemcem.

Toda kaj pomaga priporočati Šumana, dokler ni odpravljen kandidat narodno-napredne stranke dr. Ferjančič. Poglejmo, kako radikalno pomete ž njim «Slovenčev» člankar!

«Mož je dokazal svojo popolno nesposobnost za poslanca». — «V zadevi železnic je popolnoma propadel», piše «Slovenec». Temu pripomnimo, da je dr. Ferjančič zavzemal skozi poldrugo leto v težavnem času, v času semtertja hrupne obstrukcije mesto I. podpredsednika poslanske zbornice. Zbornica ima samo še eno odličnejše mesto oddati, to je ono predsednika samega. Misli li «Slovenčev» pamfletist, da mu res kdo verjame, da si zbornica izbira najnesposobnejše poslance v svoje predsedstvo? Kar zadeva železnico, je dr. Ferjančič propadel, a kaj pa klerikalni poslanci, niso-li bili oni dolžni z večjim vspehom se zavzeti za stvar, ki je tolikega pomena za Kranjsko? Dr. Ferjančič se je več kakor vsi drugi poslanci trudil, da bi se železniško vprašanje za Kranjsko ugodnejše rešilo, — on se je potezal že kakor notranjski poslanec za ugodnejšo progo in tisti, ki ga sedaj blatijo, so si šele iz njegovih govorov napravili o tej stvari sodbo. Železnično vprašanje tolikega pomena, kakor je druga zveza s Trstom, vprašanje, ki zanima celo državo, dà, celi kontinent, tako vprašanje se pa ne dá presojati z lokalnega stališča in zato je dr. Ferjančič in so ž njim klerikalni poslanci in je deželni zbor kranjski «propadel». A Kranjska bi bila lahko in je bila že na tem, da še hujše propade pri železniškem vprašanju. Le-to je stalo en čas tako, da se druga zveza s Trstom popolnoma izogne kranjske dežele; da se pa to ni zgodilo, zato ima dr. Ferjančič zasluge, ker po njegovi inicijativi se je vkljub obstrukciji vprizorila interpelacija, podpisana od več kakor polovice vseh poslancev, ki se je zavzela proti predelski železnici in je tako to, ki bi bila še večje zlo za Kranjsko, pokopala.

Niti tega, niti drugega ni mogel doseči in se je sploh svojih volilcev izogibal, tako nekako dalje piše «Slovenec». Pošegeta zlasti volilce v Kranju, češ, niti tega ni mogel izposlovati poslanec, da bi država, prevzela kurjavo v gimnaziji, pozabi pa povedati, da slovenski poslanci radi nedelavnosti parlamenta sploh ničesar niso mogli pridobiti in tudi klerikalni ne, razen onih judeževih grošev za famozno «Gospodarsko zvezo». Dr. Ferjančič se je z vsemi močmi potezal za podržavljenje kranjske pošte in je storil vse potrebne korake, da bi se prošnja glede gimnazijske kurjave rešila ugodno. Ker pa znači eno kakor drugo stalno obremenjenje finančnega etata, čemur mora državni zbor pritrditi, je naravno, da so bili njegovi koraki brezuspešni. Dr. Ferjančič ni kriv, če parlament vsled obstrukcije ni deloval in se je vladalo s § 14. Morda mu pa «Slovenec» še to krivdo obesi na vrat? Kar se pa tiče izogibanja volilcev, povdarjamo, da slovenski in osobito kranjski poslanci pred dr. Ferjančičem še volilnih shodov prirejali niso, — razen ob volitvah, — shodi so šele po njem v navado prišli. Skical je dr. Ferjančič v zadnji triinpolletni dobi shode v Idriji, v Postojini, v Škofji Loki in več shodov v Kranju, in to vkljub temu, da ni bilo zaradi

nedelavnosti državnega zbora sploh mogoče o «delovanju» kaj poročati.

«V Idriji je pred svojimi volilci **zbežal** takó je zastopal koristi rudarjev.» (Slov. 281) Brezmejna drznost je potrebna, da se kaj takega zapiše. Dr. Ferjančič je koristi idrijskih rudarjev do zadnjega časa z uspehom zastopal in to že od tistikrat, ko so imeli za poslanca političnega mutca, nekega takega penzionista, kakršnega ga jim hočejo klerikalci sedaj obesiti. Te zasluge je idrijsko delavstvo tudi priznalo, imenovalo ga je častnim članom svojega društva in mu izročilo tudi častno diplomu. Prejel pa je dr. Ferjančič še eno častno diplomu in to od mesta Kranja za njegove izredne zasluge za zopetno otvoritev kranjske gimnazije in nje popolnjenje v višjo gimnazijo. On je bil najizdatnejša podpora pokojnemu notarju in poslancu Globočniku, ki je neumorno na to delal, da se ta zavod, ki je sedaj pravi blagor za mesto Kranj, zopet pridobi. To je pokojni poslanec Globočnik Kranjcem sam večkrat povedal.

«Pobrala so mesta in trgi na komando «Slovenskega Naroda» dr. Ferjančiča, potem ko se je moral umakniti z Notranjskega», piše dalje «Slovenec». Ne tako! Dr. Ferjančič je bil marveč na shodu ljubljanskega meščanstva proglašen kandidatom za mesto Ljubljana. A ker je bilo treba narodni stranki kandidata za notranjska in gorenjska mesta in trge, da podere človeka od politične doslednosti sedanjega kranjskega dekana, je to kandidaturu prevzel in prevzeto delo precizno izvršil. In fundo venenum! Dr. Ferjančič ni bil v stanu obdržati se na važnem mestu podpredsednika državne zbornice, to mu očita «Slovenec»!

Obžalujemo, da so se vsled politične zdivjanosti obrabile besede, ki bi služile za označenje največje duševne propalosti. Tako besedo bi rabili tu.

Kaj takega čitati v priznanem glasilu klerikalne stranke, tiste stranke, kateri ni bilo nikako sredstvo pregrdo, da izpodkoplje dr. Ferjančiču stališče, — stranka, ki se je posluževala svojih in si izposojevala nemška glasila, da mu je nakopala nasprotstvo nemških klerikalcev, ki so proti njemu odločili. Slovensko ljudstvo pa ne bode pozabilo, da se je našla klerikalna propalica, katera je z mirno roko zapisala, da je Celje za nas «fremdes Gebiet», — vse to, da strmoglavni poslanca-rojaka z edinega odličnega mesta, ki ga je kedaj zaveljal Slovenec.

In zakaj to? Zato, ker ta Slovenec ne pripada klerikalni stranki!

Taka stranka, ki je ves izgubila čut za poštenje, nam ne bode zapovedovala in če se tudi ni še popolnoma zjasnilo, jasni se in zanašamo se, da si bodo mestni volilci vse to zapomnili ter oddali svoje glasove dne 3. prosinca 1901 kandidatu narodne stranke

dr. Andreju Ferjančiču.

V Radovljici tudi dekan Novak zdaj vsako nedeljo pri pridigi gode o volitvah, socijalnih demokratih in o liberalcih. V nedeljo je zblebetal s pridižnice vse, kar je mogel nabrati porabnega v «Slovenčevih» predalih. Spravil se je tudi čez sedanjo napredno šolo ter rekel o njej med drugim, da so tam nekje v tujih deželah vsi dijaki na višjih šolah bolni od gnjusne spolne bolezni; a pri tem ni nič omenil, če pripadajo tisti dijaki katoliški ali liberalni stranki in tudi tega ni povedal, koliko katoliških duhovnov je obsojenih vsako leto, ker zlorablja v svoji pohotnosti — nedorastla šolska dekleta in dečke! Nadalje je rekel, da liberalni časniki duhovnikom očitajo, da ničesar ne store za ljudstvo, a da to ni res, ker so skoro vse javne dobrodelne naprave in zavodi po njegovi

trditvi delo katoliške cerkve. Ker nam ni povedal kakšne so in kje se nahajajo te katoliške dobrodelne naprave, smo pozneje sami premišljevali o njih ter prisli do zaključka, da je naš prečastiti gospod dekan najbrž imel v mislih vse neštivilne pušice in denarne nabiralnike po cerkvah in obpoptnih znamenjih, tiste bratovščine, ki neso duhovnikom vsako leto nekaj stranskih dohodkov in bodoče škofove zavode, ki nakladajo revnemu slovenskemu ljudstvu nov farovski davek. Kar pa se tiče javnih telesnih dobrot, katere dobivamo iz naše cerkve in našega župnišča, vemo le to, da so «farovski» skoraj vsi večji in lepsi zemljiški kosi okoli Radovljice, za katere znosijo kmetje-trpini vsako leto v župnišče lepe denarce, in o našem dekanu nam je znano, da je eden najbogatejših duhovnikov na Kranjskem, a pri vsem tem tako skop, da bi kmalu samemu sebi ne privoščil jedi in da se beraču najrajše skrije ali pa mu vrata zapre, da mu ni treba dati kakega vinarja! O naših narodnih možeh je tudi pogrel že obrabljeno «Slovenčevo» frazo, da se ti v deželnem zboru vežejo z Nemci, ki so najhujši sovražniki Slovencev; a resnico, da obstoji ta navidezna zveza le v tem, da glasujejo z Nemci za podporo gledališča, ker ne puste, da bi ta vsakemu kultiviranemu narodu potrebni zavod naši klerikalci brez podpore uničili, je previdno zamolčal. Tudi ni povedal, da so vsi naši narodnjaki navdušeni in požrtvovalni Slovenci, ki vzdržujejo skoraj vsa narodna društva in niso še nikoli zatajili ali izdali svojega naroda, kakor to delajo nekateri «Slovenčevi» pristaši, ki so se dali od nemške vlade podkupiti s podporo njihovi raztrgani organizaciji in morajo zdaj potuhnjeno molčati, ko se v naših krajih na najboljših mestih nastavljajo našemu jeziku in našemu narodu sovražni nemški uradniki. Kakšni rodoljubi so naši klerikalci, dokazuje tudi to, da bi zdaj radi našega bivšega državnega poslanca dr. Ferjančiča, ki je uzoren in neustrašljiv naroden borilec, spodrinili s svojim vpokojenim Šumanom, ki je Nemeč ter je dal svojega sina tako vzgojiti, da ob vsaki priliki rad javno pokaže, kako zaničuje in sovraži Slovence. Gospod dekan, kje je torej resnica in pravica, ali na vaši, ali na naši strani? Kako o tem mislijo zavedni meščani, to bo pokazala bližajoča se volitev!

Iz Cerkljan se nam poroča, da se je volitve v peti kuriji dne 12. t. m. udeležilo 360 volilcev. Župnik Hromec s Šenturske gore je seboj pripeljal vse pridne ovčice, katere so vse na njegovo komando volile soglasno dr. Šustersiča, češ, da je pošten kristijan, ker je doktor s v. pisma. Trije možje s Šenturske gore so sami tako pripovedovali, njih imena so znana. Gotovo bi bil učitelj Jelenc dobil več glasov, kakor jih je, ko bi bil naš organist odšel pred volitvami v Ameriko, saj se vedno spravlja v Ameriko, a vendar ne gre. Nekateri kmetje pravijo, da bo čakal toliko časa, dokler golobje ne zležejo, ker mož je strasten golobar. Ta organist je čakal v županovi hiši in je ljudem vlekel glasovnice kar iz rok, prečrtal hitro, če je videl zapisano Luka Jelenc, ter napisal dr. Žlindro. Če ga je kdo opominjal, naj miruje in naj ne bega ljudi, mu je hitro zabrusil: «Jaz agitiram, potem grem v Ameriko in bom še ondi agitiral».

Iz Naklega nam pišejo, da se je minulo nedeljo na pridižnici v cerkvi raz leco bral zadnji «Domoljub», češ, to je vaš katekizem. Res daleč smo prisli, ko naši duhovni pastirji, namesto da bi učili božje resnice sv. vere, pa ljudem vsiljujejo prav po židovsko po vsej sili celo na svetem kraju «cajtenge». Več kmetov je debelo gledalo, kaj se jim bo povedalo s pridižnice. Zopet krščanska ljubezen do bližnjega!

V Trbojah imajo zelo mirnega duhovnika, ki se noče preveč vtikati v politično agitacijo. Zato pa ni všeč njegovemu sosedu smledniškemu župniku, ki je pred kratkim grozil temu duhovniku, da ga spravi od fare, če ne bo šel agitirat od hiše do hiše.

Iz šenčurske občine. Volilno gibanje v tukajšnji občini je bilo kaj živahno pri obeh strankah. Pri klerikalcih se je sleparilo, da je bilo vnebovpijoče. Kar je bilo glasovnic iz Šenčurja, Visokega in Hotemaž, je bila ena in tista pisava. Sedaj pa lahko veste, g. urednik, kaka sleparija je bila. Šenčurski organist, kateremu je iz vsakega čevlja gledala »šufeca«, podoben konjskemu mešetarju, je na povelje župnika za županovim hlevom popisoval glasovnice. Na Visokem je nek kravji mešetar, po domače »Kverhan« dobil od šenčurskega kapelana liter vina in smodk, da je zapisal na glasovnico: dr. Šuštersič. V Olševku je kuharica vpokojenega župnika, takoimenovana Reza, hodila od hiše do hiše ter popisovala glasovnice. Tako so delali klerikalci pri nas. Zato ni nič čudnega, da je dne 12. t. m. Šuštersič dobil 251 in Jelenc 24 glasov, dne 18. t. m. pa Pogačnik 134, Pirc 25 glasov. To je bila vnebovpijoča krivica. — Prav vro so se obnašali v Velesovem. Le škoda, da jih je šlo prav malo volit. Tu so vsi bili za narodnega kandidata. Kdor bi imel voliti nasprotno, rajše ni šel volit. Za narodnega kandidata sta se z vnmogo potegovala posestnika Anton Danič in Ivan Sajovic ml. Vsa čast jima! Jože Cvirn, po domače Anzov Jože, pa je kar lepo odpravil kapelana Medveda iz Cerkljan, ko je hotel trgati lepake raz hišo, rekoč: »Dokler bom jaz tu, ga ne boste odtrgali« ter ga porinil od sebe, da jo je hitro odkuril. Naši kmetje se čimdalje bolj probujajo in stopajo na dan. Ne bode več dolgo, ko bo obveljalo: kmet naj voli kmeta!

Na Goriškem kandidira narodno-napredna stranka v peti kuriji dr. Henrika Tuma, v četrti ali kmetski kuriji župana Oskarja Gabrščka.

V Galiciji je bilo dne 17. t. m. izvoljenih v kmetski skupini 27 poslancev, od katerih pripada 17 poljskemu klubu, 7 je Rusinov, 3 ljudske stranke, 2 Stojalovščika. Stojalovski sam je propadel. Poljski klub je pridobil 4 mandate, Rusini 1 mandat. — Dalmacija je izvolila dne 17. t. m. iz splošne kurije dosedanja poslanca dr. Klaića in viteza pl. Vukovića.

V Bukovini je bilo dne 18. t. m. voljenih troje poslancev iz kmetskih občin, in sicer 2 Rumuna in en Starorusin.

*
V Kranju, 22. grudnia.

Državni zbor se menda snide — kakor poročajo nekateri listi — v drugi polovici meseca prosinca na kratko zasedanje, ker se bodo takoj nato sešli deželni zbori in delegacije.

Na Dunaju so minuli ponedeljek ob navzočnosti cesarja in drugih visokih dostojanstvenikov odkrili spomenik na čast Guttenbergu, ki je iznašel tiskarstvo.

Črnogorski knez Nikola je dne 19. t. m. praznoval svoj god in obenem stiridesetletnico svojega vladanja. Knez si je pridela pri tej priliki priimek »kralj«.

Vojna v južni Afriki. 700 Burov je pri Aliwal North vdrlo v Kapsko kolonijo. Nasproti se jim je postavil general Brabant s svojim moštvom, katero so pa zagnali Buri z velikimi izgubami nazaj.

Dopisi.

Iz predoseljske občine nam poročajo nekateri kmetje, da je te dni lazil odbornik te občine okrog kmetov in pobiral davek za škofove zavode. Seveda se je

držal povsod načela, da ima vsak gospodar brez ozira ali je premožen ali reven plačati od vsake glave v svoji hiši po dva krajcarja za »krščansko« šolo. Nekateri so tarnali, naj se jih usmili ter jim izpregleda ta davek, češ, saj nimamo niti za sol. S kako težavo je tedaj moral izprešati iz ljudstva težko zaslužene groše, to si lahko sami predočujete, gospod urednik! Če hoče imeti škof take šole, naj si jih napravi sam. Kdor ima toliko tisočakov, da jih trosi za volitve, tisti si bo lahko tudi sam zgradil šole, kakršne si on predstavlja in želi. To želimo nekateri kmetje, in prosimo svojega knezoškofa, ako ima količkaj krščanskega usmiljenja, naj se vendar usmili nas ubogih kmetov, ki smo z velikimi davki tako preobloženi, da komaj dihamo. Eden v imenu mnogih.

Iz Bohinja. Kakor povsod, kjer se je pred nekaj tedni s pridržnice bral in razlagal vernikom ljubljanske škofije namesto božje besede Jegličev agitacijski list, tako so tudi pri nas v Bohinju ravnokar minule državnozbornske volitve spravile na noge vse tukajšnje farovške gospode, da so z agitacijo začeli na škofov ukaz zlorabljeni in skruniti cerkve in svoj stan v službi in izven nje. Kar so v zadnjem času počenjali radi volitev, to ni več lepo in pošteno, še najmanj pa krščansko! Ker pa sami niso mogli dovolj storiti, pridobili in podkupili so si go'ove možakarje okrog po vaseh ter jih naučili, kako morajo legati in obrekovati nasprotno kandidata. Ti so šli potem od hiše do hiše ter povsod vpili, da se gre za vero, da je treba voliti take krščanske može, kakor sta dr. Šuštersič in poštar Pogačnik i. t. d. Znani hlapec srednjevaskega kapelana z imenom Zetek je neprestano okrog trobil, da stavi svojo glavo in svojo domačijo, da se gre pri sedanjih volitvah za vero! Ne vemo, ali je to človeče res tako zaslepljeno od svojega kapelana, da tudi samo verjame tem besedam, ali je le tako hudobno, da hoče nevedne ljudi na ta način dobiti na svojo stran! Pametnejši in zavednejši so se mu posmehovali ter se ga najraje ogibali, ker so mislili, da je znorel; velika večina »ponosnih« Bohinjcev pa mu je seveda verjela ter tako volila, kakor jim je on ukazal. Kapelan Oblak in — kakor se pripoveduje — tudi ta njegov najzaslužnejši pristaš sta v kazenski preiskavi zavoljo hudobnega obrekovanja orožnikov v službi. Oba sta baje že dobila obtožnici od državnega pravdnštva, in najbrž se bode ta zadeva končala — z ričetom! A vse to ju pri agitaciji ni nič motilo, ker se Zetek menda zanaša, da ga bode njegov kapelan izvelkel iz te zagate, kapelan pa se zopet nadeja, da ga bode njegov škof še pohvalil ter ga takoj imenoval za župnika, ako bo še vsaj enkrat malo zaprt! Res daleč smo prišli, da nam zdaj taki ljudje rešujejo vero in da se zasluge duhovnikov merijo in plačujejo le po politiki! Ne gleda se več, ako je kateri v resnici pobožen in če vestno izpolnjuje svoje stanovske dolžnosti, temveč v škofiji prebirajo »prepovedane« protiklerikalne časnike, in kolikor večkrat najdejo v njih ime kakega duhovnika, toliko več zaslug pripišejo tistemu ter zanj zaznamujejo kako mastno faro! Kdor pa se noče podati v agitacijsko borbo ter delati preprirov med mirnimi župljani, tistega pošljejo za kazen v pokoj ali v kak slabši kraj. Do tega mnenja nas je privedlo več žalostnih izkušenj, in v našem okraju poznamo več priletnih duhovnov, ki so se le z veliko nevoljo in nespretnostjo lotili umazanega agitacijskega posla in sami očitno priznavajo, da je to njih neduhovsko počenjanje njihovemu ugledu in kmetskemu stanu — le v škodo; a vendar se ne upajo mirovati, ker se boje, da bi se ne zamerili škofu! O Jeglič, Jeglič, ali res mislite, da bode dobro slovensko ljudstvo vedno tako neumno, da bode tudi še zanaprej tako plesalo kakor mu bodo zvižgali vaši Šuštersiči in

kapelanje?! Še Bohinjeci se bodo v kljub temu, da so pri sedanjih volitvah skoraj vsi glasovali za vaše služabnike, kmalu toliko spametovali, da bodo spoznali, »kam pes taco moli«! In potem ne bodo več sli volit kakor jim bodo po vašem naročilu ukazovali vaši duhovniki, ker jim bodo ti s svojimi nekrščanskimi lažmi in sleparijami pri agitaciji pomagali do spoznanja, da se pri volitvah ne gre za vero, ampak za bero!

Z Dunaja. Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je imelo nedavno svoj 13. občni zbor v dvorani »Slovenske besede«. Po pozdravu predsednika g. Pukla poročala sta gospoda tajnik dr. Vidic in blagajnik dr. Seshun o delovanju društva l. 1899/1900. Društvo je v vsakem oziru napredovalo. Natančnejša statistika izide v kratkem. Pregledovalca gg. dr. pl. Globočnik pl. Sorodolski in dr. J. Mantuani sta pregledala knjige in blagajno ter našla vse v redu. Blagajniku g. dr. Kl. Seshunu je občni zbor izrekel posebno zahvalo za trudapolno delovanje. Odboru se je dal absolutorij. Toplo zahvalo je odbor izrekel slovenski žurnalistiki, sl. deželnemu zboru kranjskemu, sl. posojilnicam, osobito hranilnemu in posojilnemu društvu v Ptujju za izdatne podpore. Več darov se je zadnji čas doposlalo. Pri volitvah je na predlog g. dr. Seshuna bil dosedanji predsednik g. Jakob Pukl enoglasno zopet izvoljen. V odbor so bili izvoljeni: I. podpredsednik dvorni svetnik gospod dr. Fr. Ploj, II. podpredsednik dr. F. Simonič, I. blagajnik dr. Seshun, II. blagajnik dr. J. Babnik, I. tajnik dr. Fr. Vidic, II. tajnik Ivan Luzar in gg. pl. Globočnik, Fr. Jančar in Ž. Seshun. Pregledovalci gg. Iv. Trnovec, višje sodnije svetnik, dr. Janko Hočevar, odv. kandidat, dr. Ivan Mantuani, knjižničar. Pregledovalcev namestniki gg. Jakob Bratkovič, Al. Karba, Jos. Premeru; odborniki-namestniki gg. dr. M. Murko, dr. J. Povšič, dr. A. Primožič. Društvena pisarna je: Dunaj I. Singerstrasse 7.

Gospodarske stvari.

Občni zbori kmetijskih podružnic. V Selcih se vrši občni zbor dne 27. t. m. ob devetih dopoldne v šolskih prostorih, v Komendi dne 30. t. m. popoldne po krščanskem nauku v ljudski šoli.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. V mesecu listopadu t. l. bilo je pri ljubljanski kreditni banki vloženih na vložne knjižice in na tekoči račun K 385.543.93, vzdignjenih pa K 180.762.43. Stanje vseh vlog je znašalo dne 30. listopada t. l. K 718.304.11. Splošni promet v mesecu listopadu znaša K 12.615.590.86, skupni promet prvih treh mesecev je torej K 22.645.575.86.

Pariška razstava je imela 114.456.000 frankov dohodkov in 116.500.000 frankov troškov, tedaj 2.054.000 frankov primankljeja.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vesele božične praznike vošči vsem naročnikom, dopisnikom, podpornikom in prijateljem

Uredništvo in upravništvo »Gorenjca«.

«Gorenjec» — po novem letu. Že danes moremo cenjene naročnike »Gorenjca« iznenaditi z veselo novostjo, da je konzorcij »Gorenjca« sklenil, da bo po novem letu naš list, ki — kar moremo zadovoljstvom beležiti — ugaja Gorenjcem, kakor se dá sklepati iz doslih nam izjav, dobil listu primerno novo ilustrirano glavo. Oblika in velikost popirja ostane sicer tista kakor dosedaj, vendar se bodo posamezne strani nekoliko podaljšale, tako da se bode papir bolje izkoristil, čitatelji »Gorenjca« pa

bodo prejeli več gradiva, ki se nam vedno kupiči tako, da komaj izhajamo. Toliko za danes vsem prijateljem lista na znanje!

Osebnostna vest. Davčni praktikant Alojzij Mazgon v Škofji Loki je premeščen na Vrhniko.

Deželni zbor kranjski se je minulo sredo sešel na kratko zasedanje. Deželni glavar je omenil, da je deželnemu zboru rešiti le dve predlogi: budgetni provizorij in vladni načrt zakona o uvedbi doklade k državni zganjarini. Slednja predloga je posebno važna. Dežela dobi vsled tega za devet let stalen dohodek. — V drugi (včerajsnji) je deželni predsednik Hein v imenu vlade umaknil zakonski načrt o uvedbi doklade k državni zganjarini. Proračunski provizorij je bil potem brez debate odobren.

Opozorjamo na »Opomin volilcem gorenjsko-notranjskih mest in trgov« med volilnim gibanjem.

Kranjski občinski odbor v svoji včerajsnji seji ni pritrnil prodaji »kosarne« za 10.000 kron. Imenoval je mestnim redarjem Matijo Seršena, zvišal plačo redarjema Blažu Kocmurju ter Antonu Gerzinčiču in priznal tistima novoletno nagrado.

Imena p. n. dam in gospodov, ki se bodo odkupili novoletnih voščil na korist družbi sv. Cirila in Metoda, bomo objavili v prihodnji številki.

Zlobna roka. Dne 16. t. je pogorelo posestniku Jakobu Berniku v Hrašah gospodarsko poslopje z vsem orodjem in poljskimi pridelki. Škoda se ceni na 1400 K, zavarovan je bil za 1000 K. Govori se, da je zažgal Jože Blaznik iz maščevanja in so ga vsled tega izročili sodniji v Kranju.

Telesna poškodba. Kmeti fant Anton Gašperlin se je dne 9. t. m. sprl z Jožefom Štampiharjem v neki gostilni na Lužah. Domov gredeč ga je, ne da bi mu rekel le eno besedico, z odprtim nožem ranil na čelu tako, da ima Štampihar štiriinpol centimetra globoko rano in je vsled tega takoj padel na tla. Gašperlin se je sicer skrtil v bližnji gozd, a kmalu so ga vjeli orožniki in izročili okrajnemu sodišču v Kranju.

Kolesa je pričela kupovati — kakor se nam poroča — neka, v bližini mesta Kranja se nahajajoča klerikalna posojilnica za denar vlagatelj. Radovedni smo, kako visoko se strankam obrestuje tisti denar, ki ga donša bicikelj, ker dvomimo o teh obrestih. Govore se čudne reči. Pričakovati je zopet letos, da bo letno poročilo izkazalo prebitek, predsednik pa bo gotovo moral doplačati še enkrat toliko primankljeja kot lani. Bomo videli. Kmetje, bodite previdni!

V Selcih je umrl dne 15. t. m. bivši hišni posestnik in trgovec Štefan Tavčar v 69. letu. Naj v miru počiva.

Zakaj farovška bisaga nima dna? Star kmet nam pripoveduje: Župnik pride s prazno vrečo in jo vtakne v mojo, na pol prazno žitnico, da jo napolni, a hudič je tičal v žitnici. Hitro zgrabi hudič za vrečo. Z župnikom sta se začela ruvati za vrečo, in hudič ji odtrga dno. Zato ima hudič še kdaj dosti, farovška bisaga pa ni nikoli polna, ker ji je hudič odtrgal dno.

V Višelnicah, sodni okraj Radovljica, se je dne 15. t. m. zgodila nesreča. Janez Slivnik, posestnikov sin, in njegova sestra Mina sta šla v gozd »Pokluka« iskat stelje ter vzela seboj vola, ki naj bi domov pripeljal steljo. Ker se pa zvečer ob določenem času niso vrnili, tedaj jih je šel oče s tremi možmi iskat. Šele okrog devetih zvečer so ju našli zadušena pod zvrnjenim vozom.

Čitalnica v Škofji Loki je imela dne 16. t. m. svoj 38. redni občni zbor, kateremu je predsedoval g. dr. Arko. Društvo je štelu v minulem letu 51 članov. Čitalnica je bila naročena na 24 časnikov. — V odbor so bili izvoljeni

gospodje: dr. Ant. Arko (predsednik), lekar Ervin Burdych (njegov namestnik), sodni kancelist Leopold Primožič (blagajnik), trgovec Josip Deisinger (gospodar) in učitelj Friderik Kramer (tajnik). Odstopivšemu blagajniku g. Levu Lavriču se izreče zahvala za njegovo požrtvovalno delovanje. V prihodnjem predpustu se bodo — kakor doslej — vpeljale plesne vaje. V kratkem pa se vrši veselica na korist Prešernovemu spomeniku v Ljubljani.

Gorelo je dne 10. t. m. v Senožetih pri Javorniku pri posestniku Jožefu Bregantu, ki ima škode 4000 kron, dočim je bil zavarovan za 1800 kron.

Tujcev je bilo v minulem poletju v Mojstrani 82, na Savi 30.

Ponesrečil se je pri streljanju dne 9. t. m. v Št. Vidu pri Ljubljani 55 let stari Janez Sotlar, ki je hudo opečen po obrazu in na desni roki.

Iz Tržiča. Gospod M. Lončar je vpeljal dne 18. t. m. v svojih hotelskih prostorih električno razsvetljavo. — Dne 22. t. m. priredi slovenski otroški vrtec svojo božičnico.

V Srednji vasi v Bohinju so dne 16. t. m. praznovali stoletnico Prešernovega rojstva. Dobiček je namenjen za Prešernov spomenik.

Volitev v zavarovalnico proti nezgodam. V skupini delodajalcev so v I. in II. kategoriji zmagali Lani, v VI. pa Slovenci. Voljena sta gg. Feliks Stare v Radomljah in Vinko Majdič iz Kranja. V skupini delojemalcev so zmagali proti Lahom socijalni demokratje v II. kategoriji.

Na Kranjskem sploh.

V Ljubljani se razširja skrlatinka in vratnica. Vse mestne ljudske šole so zaprte.

Nesreča pri letošnjih volitvah. V Kandiji, v novo-meškem okraju, kjer je prišlo volit 870 volilcev, je imel nek volilec v suknji v žepu steklenico petroleja, ki ga je hotel nesti domov za hišno uporabo. V silni gnječi pa je steklenica počila v volilčevem žepu in petrolej se je izlil po njegovi obleki, ki je bila v enem trenutku napojena s to tekočino. Da, celo v čevlju je imel vse polno petroleja. Seveda je v dvorani precej zasmrdelo. Volilci, ki so bili v njegovi bližini, so se hitro odstranili. Nekateri so splezali celo pri oknu na prosto. — V nekem drugem volilnem prostoru na Dolenjskem se je pa udrla peč.

Volilno gibanje.

Državnozbornske volitve v IV. kuriji.

Vtorek so v kmetskih občinah prodrli vsi klerikalni kandidati.

Zitnik — Božič.

	Oddani	gl.	Nev.	Zitnik	Božič	Čeplj.
Postojina-Bistrica-Senožeče-Vipava	3190	12	1624	1560		6
Logatec-Lož-Idrija-Cirknica	2173	10	1215	958		
	5363	22	2839	2518		6

Povše — Zupančič.

	Povše	Zupančič
Kočevje	628	453
Trebnje-Žužemperk	1534	257
Mukronog-Radeče	1690	939
	3852	1649

Pfeifer — Globočnik.

	Pfeifer	Globočnik
Novo mesto	1507	369
Krško-Kostanjevica	1993	1088
Črnomelj-Metlika	1383	346
	4883	1803

Pogačnik — Pirc.

	Pogačnik	Pirc
Kranj-Škofja Loka-Tržič	2484	213
Kamnik-Brdo	2308	314
Radovljica-Kranjskagora	1575	388
	6367	915

Vencajz — Lenarčič.

	Vencajz	Lenarčič
Ljubljana-Vrhnika	2819	2533
Latija-Zatičina	2101	1636
Ribnica-Velike Lašče	1344	1242
	6264	5411

«Slava! Slava! Zmaga na vsej črti! Liberalci povsod na tleh! Moč in ugled katoliško-narodne stranke raseta in posledice se bodo skoro čutile. Ljudstvo je stalo z nami in je z odločno besedo zavrnilo liberalizem. Vsaka zmaga se mora izrabiti. Mi jo bomo znali izrabiti — brez skrbi. Liberalna stranka je tako podla, da jo je treba vse-kako politično uničiti. Tavčar je danes politični mrlič...»

Na tak divje-slovesen način praznuje «Slovenec» zmago, naznanja svetu dr. Tavčarjevo smrt in piše obenem «parte» kar celi narodno-napredni stranki, o kateri se je splošno mislilo, da ni bila še nikdar tako močna, kakor je ravno sedaj! Je že tako. Vse je minljivo na svetu. Človek misli, «Slovenec» pa obrne. Zjutraj rdeč, zvečer pa — smrdeč! Dr. Tavčarju so odklenkali, nam drugim pa v svoji krščanski ljubezni spletajo «štrike za vrat». Milost, milost, gospodje! Ne bodite tako krvoločni, ne izruvajte nas «per Putz und Stengel», ne ugonobite nas docela, pustite nas vsaj nekaj pri življenju, da se bomo podpisali na «parte» kot «zalujoči ostali». Sedaj, ko ste tako «slavno» zmagali, odpustite svojim sovražnikom in spominjajte se, kako mnogim izmed nas so bili hudobni liberalci največji dobrotniki. Če ne bo več liberalcev, če ne bo več političnega boja, v katerem bi se vi, hrabri junaki, lahko odlikovali, potem tudi ne bo več mogoče presojati vaše «sposobnosti» za dobre fare in masne kanonikate. V vojskinem času je avancement veliko ugodnejši!

Pustimo šalo! Pri zadnjih volitvah klerikalci na mandatih niso ničesar izgubili, naprednjaki pa ničesar pridobili. Narodno-napredna stranka je, v svesti si svoje moči, letos prvokrat resno naskočila, tri klerikalne trdnjave. Izkušala je pridobiti notranjski in dolenski kmetski mandata. Za gorenjske kmetske občine in ljubljansko okolico, kjer pri sedanjih razmerah tudi lahko zmaga znani politični krojač kot klerikalni kandidat, postavila sta se le «Zählkandidata». Pirc, ki niti ni sprejel kandidature, torej tudi ni priredil kakega shoda, in Lenarčič, kateri je rekel, da sprejme kandidature le, ker ve, da ne bo izvoljen, in v slučaju izvolitve vsled preoblega domačega posla niti izvrševati ne bi mogel poslanskega mandata. Resno se je delalo na Dolenjskem in Notranjskem, in opravičena je bila nada, da si narodna stranka pribori vsaj dva mandata. To so znali klerikalci prav dobro in strahom so zrlji na izid državnozbornskih volitev. Ko bi v zadnjem trenutku ne bili napeli vseh sil, ko bi ne bili delovali brez srama, z brezvestno lažjo, s perfidno častikrajo in ciničnim bogoskrunstvom in računajoč z naivno pobožnostjo poštenega kmeta ter ne oziraje se na svoj sveti poklic, izgubili bi bili tri mandate. Divjal je po kranjski deželni boj, ki bo še poznim rodovom pričal o pobesnelosti kranjske duhovščine. Le s pomočjo najgrših sredstev, zlorabeč pridižnico in spovednico, obljublajoč ob zadnji uri šmirnico namesto sv. obhajila, ohranili so si klerikalci za enkrat nadvlado, katero bodo izrabljali kakor doslej v izkoriščevanje nezavednega trpina. Vedeli so tedaj klerikalci, da jim prede za dva ali za tri mandate in vsled tega to brezmejno veselje, ker se jim je konečno z uporabo vseh mogočih sredstev vendar še enkrat posrečilo rešiti vse kmetske mandate. Odtod ta huronski krik in ta divji kan-kan, ki ga pleše klerikalno časopisje.

Pač, še drug namen ima to maščevalno razgrajanje! «Ljudstvo je stalo z nami,» vpijejo; ko so pa primerjali

oddane klerikalne in liberalne glasove, obhajati jih je začela zona. Oddanih je bilo 18.949 klerikalnih glasov, med temi na Gorenjskem in v ljubljanski okolici, kjer se narodna stranka ni spustila v boj, kar 10.840 glasov. Napredni kandidati so dobili 7700 glasov, torej dobro tretjino. Božič je propadel samo za okrog 300 glasov. Ali to ni «ljudstvo»? To so res glasovi zavednih, neupogljivih poštenjakov, ki se niso zbal škoda in klerikalnega preklinjevanja. In to je bil prvi poskus narodne stranke! Že danes se lahko izračuna z matematično gotovostjo, da bodo klerikalci prihodnjic pogoreli na Dolenjskem in na Notranjskem. Številke govore jasno, da narodna stranka tudi na deželi napreduje brzim korakom. Zato pa klerikalci tako kričijo, da bi izbrisali utis tega napredka. Strah jih je, zato vpijejo, kakor oni ponoči v gozdu, da bi ne slišal šumenja dreves in listja.

Uspeh, katerega je dosegla narodna stranka, ni popolen, a ž njim smemo biti zadovoljni. Tudi te volitve so nam dobra šola za prihodnje. Dokler je bila narodna stranka preobložena z delom v mestih, se ni mogla toliko brigati za deželo. Ravno zadnje volitve so pokazale, da je naš kmet pristopen pametni besedi. Skoro povsod, kjer je stranka napravila shode po deželi, smo dosegli lepe večine. Ven tedaj na deželo! Nele po Notranjskem in Dolenjskem, ampak tudi po zanemarnjeni Gorenjski. Stopimo v najožjo dotiko s prostim narodom! V izgled naj nam bo neupogljiv prvoboritelj dr. Iv. Tavčar, ki si je s svojo neumorno delavnostjo stekel največ zaslug za napredek narodne stranke. Posnemajmo moža, kateremu klerikalci zaman pojejo bile, stojimo zvesto ob strani značajnemu rodoljubu, katerega bode bela Ljubljana dne 3. prosinca poklicala k novemu življenju in mu preskrbela popolno zadoščenje za vse klerikalne perfidnosti napram njegovi osebi. Slava požrtvovalnemu narodnjaku dr. Iv. Tavčarju!

*

Prosta volitev!? Dekanu Koblarju je njegov «bratce» Skalja predrag. Pravijo, da mu je moral dati za agitacijo dr. Žlindre star, obnošen havelok. Da bi se pa ognil takim troškom, poslužil se je pri zadnji agitaciji cenejih agitatorjev. Poslal je svoja dva kapelana v ponedeljek agitirat na Primskovo in Rupo. Prav iz srca smo jih pomilovali. — Župnik Hromec s Šenturske gore je bil na dan zmage dr. Žlindre v Cerkljah tako skrivnostno-sladko ginjen, da so mu odpovedali vsi udje in ga je več krepkih «zavednih» mož le z največjo silo, priporočivši ga poprej sv. Urhu, spravilo v za to pripravljeni koš. — Kapelan Medved iz Cerkljan je izmikal v volilnem lokalni glasovnice volilcem, prečrtal ime Pirc ter napisal Pogačnik. «Slovenec» bi rekel: Lumparija!

Iz Cerkljan. V nedeljo dopoldne smo sedeli v gostilni in se zgovarjali o volitvah. Slučajno pogleda nekdo izmed nas na cesto in zakliče: «Lej ga, lej ga! medveda, kako pleza in kako trga! Vsi pogledamo skozi okno. Ker so bile šipe zamrznjene, smo v prvem trenutku res mislili, da se zaganja kaka divja zver v vogel nasprotne hiše. Razločili smo pa kmalu, da trga naš g. kapelan Medved volilni oklic. Hitro vzame eden navzočih nov lepak in leti ž njim na cesto. Z desno roko natika papir na žeblice, z levo pa mora odganjati kapelana. Ker pa kapelan le ne odjenja, sname mož zopet lepak in se vrne v gostilno. Ko se je kapelan odstranil, smo zopet nataknil ta šmentani oklic, ki je delal našemu dresiranemu Medvedu toliko preglavice.

*

Socijalisti kandidirajo v Ljubljani sodruga Franca Železnikarja, krojača v Ljubljani, v gorenjsko-notranjskih mestih in trgih pa sodruga Jos. Kopača, upravitelja v Trstu.

V Trstu se bo bil v peti kuriji vroč boj dne 3. prosinca 1901. l. med socijalistom Karolom Učekarjem in slovenskim kandidatom dr. Otokarjem Rybařom. Lahi doslej še niso postavili svojega kandidata.

V Dalmaciji so dne 20. t. m. volile kmetske občine. Izvoljenih je troje poslancev hrvatske stranke prava, 1 hrvatske narodne stranke, 2 srbske narodne stranke.

V Galiciji je bilo dne 20. t. m. voljenih v mestih 10 pristašev poljskega kluba, med njimi minister Pietak. V Lvovu bo ožja volitev med članom poljskega kluba in demokratom.

Najnovejše vesti.

Dunaj, 22. grudna. Državni zbor se skliče na dan 29. prosinca.

Lvov, 22. grudna. Pri ožji volitvi državnega poslanca je zmagal tukaj vodja demokratične opozicije v gališkem deželnem zboru dr. Romanowicz. Pristopil bo poljskemu klubu.

Ministrstvo je umaknilo zakonski načrt o državnih žganjarini, ker je dalmatinski deželni zbor odklonil dotični načrt, Italijani pa obstruirajo v tirolskem deželnem zboru.

Podpisani se stotero zahvaljuje vsem častitlim darovalcem, ki so mu pomagali v hudi stiski. **Jernej Sterniša**, čevljar.

Tedenski sejem v Kranju dne 10. t. m.

Prignalo se je 245 glav goveje živine, 8 telet, 157 prašičev, 3 ovce, — buš, — koz. 50 kg: pšenice K 7.40, prosa K 7.—, ovska K 6.—, rži K 7.25, ajde K 6.50, ječmena K 7.—, fižola koka 10.—, ribničana K 9.50, krompirja belega K 1.90, rumenega K 2.15, deteljno seme K 45.— do K 50.—.

Učeneec

iz dobre hiše se sprejme pod ugodnimi pogoji.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo «Gorenjca». 242—1

Suba bukova drva

celo leto pod streho zložena

kakih trideset sežnjev

ima naprodaj Peter Alešovec v Tupaličah. — Cena po dogovoru. 243—1

Najstarejša in najrenomiranejša trgovina

FERD. SAJOVIC

poprej C. Pleiweiss

v KRANJU

priporoča p. n. slavnemu občinstvu

svojo bogato zalogo ženskega modnega blaga in pa moških modnih kamgarnov, ševijotov in drugega blaga, kakor tudi vseh drugih v manufakturno stroko spadajočih tvarin po najnižjih cenah.

Za strogo solidno postrežbo in dobro blago

se jamči.

92—5

Vozni red

na gorenjski in kamniški progi državnih železnic
veljaven od 1. vinotoka 1900.

Vlak odhaja v Ljubljano, in sicer z Jesenic ob 9:27 dopoldne, 2:31 popoldne, 6:45 zvečer in 3:22 ponoči; iz Lesec-Bleda ob 9:53 dopoldne, 3:04 popoldne, 7:18 zvečer in 3:48 ponoči; iz Radovljice ob 9:59 dopoldne, 3:10 popoldne, 7:24 zvečer in 3:54 ponoči; iz Podnarta-Krope ob 10:16 dopoldne, 3:28 popoldne, 7:42 zvečer in 4:12 ponoči; iz **Kranja** ob 10:31 dopoldne, 3:46 popoldne, 8:01 zvečer, 4:28 ponoči; iz Škofje Loke ob 10:43 dopoldne, 3:59 popoldne, 8:15 zvečer, 4:41 ponoči in pride v Ljubljano (južni kolodvor) ob 11:16 dopoldne, 4:38 popoldne, 8:51 zvečer in 5:15 ponoči. — Iz Ljubljane nazaj pa odhaja ob 7:17 zjutraj, 11:51 opoldne, 4:06 popoldne in 12:05 ponoči; iz Škofje Loke ob 7:56 zjutraj, 12:28 opoldne, 4:45 popoldne in 12:39 ponoči; iz **Kranja** ob 8:11 zjutraj, 12:41 opoldne, 4:57 popoldne in 12:53 ponoči; iz Podnarta-Krope ob 8:27 zjutraj, 12:57 opoldne, 5:13 popoldne in 1:10 ponoči; iz Radovljice ob 8:45 zjutraj, 1:14 opoldne, 5:30 popoldne in 1:27 ponoči; iz Lesec-Bleda ob 8:57 zjutraj, 1:25 opoldne, 5:40 popoldne in 1:34 ponoči; z Jesenic ob 9:28 zjutraj, 1:56 opoldne, 6:11 popoldne in 2:05 ponoči.

Vlak odhaja v Ljubljano, in sicer iz Kamnika ob 5:30 zjutraj, 9:53 dopoldne in 4:55 zvečer; iz Jarše-Mengeša ob 5:52 zjutraj, 10:12 dopoldne in 5:15 zvečer; iz Domžal ob 6:05 zjutraj, 10:22 dopoldne in 5:26 zvečer; in pride v Ljubljano ob 6:49 zjutraj, 11:06 dopoldne in 6:10 zvečer. — Iz Ljubljane odide v Kamnik, in sicer ob 7:28 zjutraj, 2:05 popoldne, 6:50 zvečer in pride v Domžale ob 8:13 zjutraj, 2:50 popoldne in 7:37 zvečer; v Jarše-Mengeš ob 8:23 zjutraj, 3:00 popoldne in 7:48 zvečer; v Kamnik ob 8:42 zjutraj, 3:19 popoldne in 8:07 zvečer.

Učenec

se v trgovino z mešanim blagom **takoj sprejme.**

Kje? pove upravnistvo «Gorenjca».

240—2

M. PIRG

trgovina z mešanim blagom tik župnijske cerkve v Kranju

priporoča

svojo zalogo raznovrstnih tkanin, zlasti

o o o domačega platna o o o

slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

14—8 Ob jednom opozarja na svojo

barvarijo v Kranju, Savsko predmestje št. 27.

Kranj še ni videl!

kaj se dobiva za **božične praznike** pri **E. Brandtu**

posebno velika izber raznovrstnih okraskov
za božična drevesca

po neverjetno nizkih cenah. 241—2

Potice, šarkelje in drugo pecivo za čaj i. t. d. i. t. d.

Hiša v Kranju

s prijaznim vrtom **proda se** iz proste roke pod ugodnimi pogoji.

Več se izve pri gospodu **M. Ažmanu**, mizarskemu mojstru v Kranju. 239—2

Loterijska srečka dne 15. grudna t. l.

Trst: 19 68 62 48 67

Vizitnice in kuverte
po zelo nizkih cenah
priporoča „Kranjska tiskarna“ v Kranju.

Za božič in novo leto

priporoča ogledati si

razstavo

H. Suttner

urar v Kranju

233—1 trgovec z zlatnino in srebrnino.

Priznano nizke cene.

KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikalijami in godbenim orodjem
v Kranju, glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo *pisalnega orodja, šolskih in drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, posetilo (vizitnic) in galanterijskega blaga.*

Tudi sem preskrbel veliko zalogo *godbenega orodja in strun* in prodajam vse po najnižji ceni. 11—50

Gospodom učiteljem in prekupovalcem pri *šolskih knjigah deset odstotkov popusta.*

Proti malokrvnosti.

Železnato vino

lekarnarja **G. Piccoll-Ja**

v Ljubljani

dvornega založnika Nj. svetosti papeža

ima v sebi **90** krat več železa

kakor druga po reklami nezaslužno sloveča kina-železnata vina, katere čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. 161b—22

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabeledih osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehavih otrocih.

Dobiva se v steklenicah po pol litra za 1 gld.

Za nakup v Ljubljani se priporočajo naslednje tvrdke:

KLOBUKE

najnovejši fagone priporoča po nizki ceni 57—40

J. S. BENEDIKT na Starem trgu.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Pravo

plzensko pivo
iz združne pivovarne

vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah

se dobiva 59—40

v zalogi Ivana Gorupa.

Telefon št. 90.

Agentura.

Trgovska komisija.

Šivalni stroji
in kolesa.

Tovarniška zaloga

IVANA JAX-A

Dunajska cesta št. 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa.

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje
zastonj. 63—40

Pri nakupovanju
suknenega in manufakturnega
blaga se opozarja na tvrdko 58—40

HUGO IHL

Špitalske ulice šte. 4

Velika zaloga suknenih ostankov.

Ernest Fevniker

na Dunajski cesti v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu svojo prvo in največjo zalogo vseh vrst

galanterijskega, norimberškega,

misionskega in virkanega blaga ter igrač

na debelo in drobno.

Zunanja naročila točno. — Cene nizke. 72—39

FILIP FAJDIGA

Zaloga in lastna izdelovalnica

sobne oprave

Prešernove (prej Slonove) ulice št. 50

priporoča svojo veliko 61—40

zalogo sobne oprave

vsake vrste garnitur i. t. d.

Jamči se, da je v blagu lastnega izdelka vedno
suh les.

MODROCE na peresih (Federmatratze), stole
in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem
točno po naročilu in po nizkih cenah. —

V Kranju se dobivajo stoli pri g. J. Anzeljcu na glavnem trgu.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se je
„pri avstrijskem cesarju“

v novozgrajeni hiši **otvoril** hôtél. 62—40

Priporočam slavnemu občinstvu prijazne sobe
za prenočišča.

Gostilna se nahaja še v stari hiši, kjer se točijo
pristna dolenjska, istrska in štajerska vina.

Za dobro postrežbo se jamči.

Gospodom posestnikom vozov je na razpolago konjski
hlev in prostorno dvorišče.

— CENE NIZKE. —

Fran Detter

LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1.

Prva in najstarejša 73—39

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastonj in poštne prosti.

Nepremočne vozne plahte

v različni velikosti in kakovosti ima po nizki ceni vedno v zalogi
108—33

R. Ranzinger

špediter c. št. pri v. južne železnice, Ljubljana, Dunajska cesta št. 15.

Največjatovarniška zaloga sukna

J. Grobelnik

Ljubljana, Mestni trg 20

priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst 77—40

suknena blaga

jägerndorfskih, brnskih in angleških štofov, vsake vrste letnega in zimskega lodna, kakor tudi mnogovrstnega

manufakturnega blaga

hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. — Velika zaloga volnena in hornbažnega blaga za ženske obleke, svilnatih in volnenih robcev.

Krojačem, ki stržijo mnogo blaga, posebno znižane cene.

Bogata zbirka vzorcev sukna se razpošilja na zahtevanje.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceneji nakup kot povsod drugod.

IVAN KORDIK

trgovina z galanterijskim blagom

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo na drobno in na debelo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

iz alpake in alpake-srebra, in veljajo predmeti iz alpake (trpežne bele kovine):

1 tucet zlic, navadnih	gld. 4-40,	tezkih	gld. 5-50
1 " " za kavo	" 2-20,	" "	" 2-60
1 " nožev ali vilic	" 6--	" "	" "
Jedna velika žlica za mleko	gld. --80,	za juho	gld. 2--
Noži in vilice z roženim, koščenim ali trdo-lesenim ročajem:			
12 parov navadnih	od gld. 1-80 do gld. 3--		
12 " boljnih	" " 3-50 " " 7-50		

Svečniki iz alpake, visoki 21 24 26½ cm

84—39 gld. 2-- 2-30 2-60

Manufakturna (gvantna) trgovina.

Češnik & Milavec

Ljubljana, Špitalske (Lingarjeve) ulice

v novozgrajeni mestni hiši, opozarjata slavno občinstvo na nju popolnoma z novim jesenskim in zimskim blagom založeno trgovino, kakor: novosti v pavolnatih, polvolnenih in volnenih oblek za ženske, fini kamgarn, ševiot (Damentuch), loden i. dr., gladko in pisano, perilni modni barhent za jopice, bluže in obleke. 199—12

Velika zaloga raznovrstnega sukna, štofa, kamgarna, ševiota ter znanega pristnega gorenjskega loškega štofa. — Novosti v volnenih, svilnatih in ženičastih rutah in šerpah (pintah), pletenih (strikanih), suknenih ogrinjalkah, plahtah, gorenjskih in ogrskih kocih, pavolnatih in volnenih postelnih kocih i. t. d.

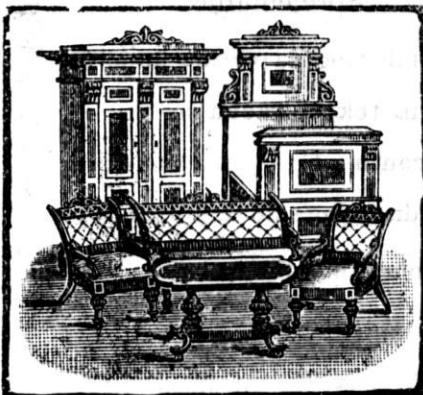
Vse navedeno po najnižji ceni.

Vzorci se po pošti brezplačno razpošiljajo.

Domača zanesljiva

Poslane nizke cene.

R. LANG, Ljubljana (Kolizej)

tovarna za modroce na peresa in posteljno opravo, zaloga pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob, otročjih vozičkov, naslonjačev, počivalnikov (sofa, kanape, divan) in sobno opravo 76—40

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje zastoj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies, Ljubljana

tovarna za stroje; železo in kovinolitnica

priporoča kot posebnost vse vrste

stroje za slamoreznice in žage. 81—40

Prevzame in izvršuje stavbinska in tesarska dela.

Predtiskarija.

Franja Meršol Ljubljana

Mestni trg 18

priporoča svojo veliko

82—40

zalogo p. i. četih in izdelanih ročnih del

in vsa v to stroko spadajoča dela. Prijemam vsakovrstna

bela, zlata in svilnata ročna dela

(monogrami).

Vsa dela se izvršujejo točno in po nizkih cenah. — Zunanja naročila točno.

Dobro znana, že čez 30 let obstoječa stara gostilna

„pri Tišlerju“

Kolodvorske ulice št. 26

gredeč od kolodvora proti mestu na levo, na kar se slavno potujoče občinstvo, da se izogne pomoti, posebno opozarja. Dobra postrežba, vedno sveža okusna jedila, pristna vina, izborna, ob vsakem času sveže pivo. Dalje je v tej staro-znani gostilnici vsikdar na razpolago mnogo sob s snažnimi posteljami, vse po jako nizki ceni.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojni dosedanji obisk, priporoča se naklonjenosti mestnega in kmetskega občinstva tudi za nadalje

113—34

Leopold Blumauer, posestnik in gostilničar.

Adolf Hauptmann

tovarna

75—40

oljnatih barv, firnežev, lakov in kileja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Podpisani uljudno naznanja slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da je

svojo trgovino z manufakturnim blagom na glavnem trgu v Kranju

popolnoma prenovil in da bo tisto izvrševal v še večjem obsegu, kakor dosedaj.

Zlasti se priporoča v nakup zimskega blaga na debelo in drobno, nevestam za nakup bale, za kar ima posebno veliko izbor.

Cene nizke, postrežba točna.

221-8

Z odličnim spoštovanjem

Franc Crobath

«pri Franceljnu»

trgovec z manufakturnim blagom v Kranju.

Zmešane in strižene lase

kupuje po najvišjih cenah od 2 kilogramov naprej

Filip Well

velika trgovina z lasmi v Spodnjem Kralovcu (Unter-Kralowitz) na Češkem. 171-19

P. n. čitatelje te anonce opominam, naj opozoré na mojo adresu zbiralce las. — Na vsako vprašanje glede cene se odgovarja.

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog: 2.249.258 kron 61 vinarjev. — Stanje hipoteknih posojil 1.597.062 kron 87 vinarjev. 35-46

106-35 AVGUST-a ŽABKAR-ja priporoča različnih mrežastih ograj za pašnike, vrtove, okna, vrata i. t. d. kakor tudi vsa druga ključavnika dela. — Nizke lovarniške cene. — Točna in solidna postrežba

Prva električna ljubljanska tovarna mrežastih ograj

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice števil. 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent. državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. za najkulantnejših pogojev.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-conto s 4 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.

Eskompt menjic najkulantneje.

Borzna naročila. 189-14